

اثر و درصد مشارکت یک ملت همیشه نشانه پایگاه اجتماعی نظام سیاسی کشور است. اگر مشارکت بالا باشد، معلوم می‌شود که آن نظام از یک پشتوانه خوب مردمی برخوردار است و اگر پایین باشد، این مسأله دچار ابهام و سؤال برانگیز می‌شود

در سه دوره اخیر مجلس شورای اسلامی به هر دلیل مجلس به نحوی از جایگاه خودش در قانون اساسی تنزل پیدا کرده است؛ یعنی مادر کنار مجلس شوراها می‌شود. این در صورتی است که تا چند سال گذشته چنین چیزی مجلس شورای اسلامی را صرفاً شورا نگهبان می‌تواند از نظر انطباق با شرع اسلامی و قانون اساسی بررسی کند. این مسائل مواردی است که باعث تضعیف مجلس شده تا از جایگاه اصلی در قانون اساسی پایین بیاید.

خودش در قانون اساسی تنزل پیدا کرده است؛ یعنی ما در کنار مجلس شوراها می‌داریم که آنها هم اقدام به قانونگذاری می‌کنند. در بازه‌ای شورای سران قوا تشکیل شد که قرار بود در ابتدای امر یک شورای موقت برای دور زدن تحریم‌های دوره ریاست جمهوری ترامپ در امریکا باشد اما به مرور دبیرخانه تشکیل داد و یک امر دائمی شد. مثلاً در مجمع تشخیص مصلحت نظام یک شورای نظارتی وجود دارد که مصوبات مجلس را از نظر انطباق با سیاست‌های کلی نظام بررسی می‌کنند. این در صورتی است که تا چند سال گذشته چنین چیزی مجلس شورای اسلامی را صرفاً شورا نگهبان می‌تواند از نظر انطباق با شرع اسلامی و قانون اساسی بررسی کند. این مسائل مواردی است که باعث تضعیف مجلس شده تا از جایگاه اصلی در قانون اساسی پایین بیاید.

رأی اعتراضی، راهی برای حل وضع موجود

همچنین در رابطه با اعتراضات سال گذشته و نوع برخورد مسئولان با این اعتراضات باعث ناراحتی مردم شده است. این عوامل در مجموع باعث شده تا عده‌ای به این فکر باشند که رأی ندهند. اگر تمام مسائل را با هم نگاه کنیم، به این نتیجه می‌رسیم که تمام این موارد و همچنین مسائل منطقه‌ای همچون مسأله غزه، اهمیت انتخابات مجلس شورای اسلامی را افزایش می‌دهد. مسأله جنگ غزه از آن جهت اهمیت دارد که چون ایران هم به نوعی درگیر در موضوع غزه است و اگر غربی‌ها ببینند که نظام جمهوری اسلامی از پشتوانه خوبی برخوردار است، در مواضع آنها درباره جنگ غزه هم مؤثر خواهد بود.

مجلس هشتم، تابوی ریاست جمهوری را شکست

به هر حال من معتقدم آن افرادی که بر این عقیده هستند که رأی ندهند، اشتباه می‌کنند. رأی ندادن به هیچ وجه باعث اصلاح امور و بهبود وضعیت نمی‌شود بلکه شرایط بدتر می‌شود. اگر این افراد اعتراض دارند که چرا برخی افراد به اصطلاح تندرو اختیار امور را در دست گرفتند، باید گفت رأی شما می‌تواند یک گروه معتدل را سرکار بیاورد. افرادی که به شرایط موجود اعتراض دارند، می‌توانند با رأی اعتراضی، اعتراض خودشان را در راستای اصلاح بیان کنند.

شما در میان گفت‌وگو بیان کردید که در سه دوره گذشته، مجلس از آن جایگاهی که داشت، تنزل کرده است؛ به نظر شما بهترین دوره از ادوار مجلس کدام دوره بوده است؟

برخی دوره‌ها یک برجستگی خاصی داشتند. مثلاً مجلس ششم از نظر پرداختن به حقوق مردم و حمایت از آزادی بیان برجسته بود اما ممکن است در این مسیر تدریجی‌هایی هم شده باشد. مجلس‌های اول تا چهارم

این کشور جمهوری است و این جمهوریت با محتوای اسلامی ارائه می‌شود. در این مدل حاکم مثلاً هر چهار سال یکبار انتخاب می‌شود و این انتخاب به وسیله ملت است و محتوای اسلامی از طریق شورای نگهبان و ولایت فقیه ناظر است تا جامعه از مسیر اسلام خارج نشود.

با توجه به شرایطی که در حال حاضر کشور از لحاظ مسائل بین‌المللی و سیاست داخلی درگیر است، مشارکت در انتخابات پیش روی مجلس شورای اسلامی چه ضرورت و اهمیتی دارد؟

اثر و درصد مشارکت یک ملت همیشه نشانه پایگاه اجتماعی نظام سیاسی کشور است. اگر مشارکت بالا باشد، معلوم می‌شود که آن نظام از یک پشتوانه خوب مردمی برخوردار است و اگر پایین باشد، این مسأله دچار ابهام و سؤال برانگیز می‌شود. در مورد ایران این مسأله کمی متفاوت‌تر است. در رابطه با کشورهای دیگر که حساسیت کمتری نسبت به آنها هست، ممکن است مشارکت پایین راهم خوب تلقی کنند؛ اما درباره ایران که برخی کشورها منتظر حمله به ایران هستند، میزان مشارکت مهم است و جایگاه این نظام در دنیا را تثبیت می‌کند.

کشورهای متخاصم اگر احساس کنند نظام جمهوری اسلامی از یک پشتوانه محکم مردمی برخوردار است، از نقشه‌هایی که برای تضعیف جمهوری اسلامی در سر دارند تجدید نظر می‌کنند. این میزان مشارکت در نوع برخورد غرب با کشور ایران مؤثر خواهد بود. امروزه ما به دلیل دو انتخابات قبلی در شرایط ویژه‌ای قرار گرفته‌ایم و فشار اقتصادی، تورم و گرانی‌هایی که بر مردم کشور وارد شده باعث نارضایتی در برخی لایه‌های جامعه شده.

تنزل جایگاه مجلس در دوره‌های اخیر

در سه دوره اخیر مجلس شورای اسلامی به هر دلیل مجلس به نحوی از جایگاه

علی مطهری، در آستانه برگزاری انتخابات نهمین دوره مجلس شورای اسلامی و پس از عدم حضور در لیست جبهه متحد اصولگرایان، چون علی عباسپور و حمیدرضا کاتوزیان، ائتلافی با عنوان «صدای ملت» تشکیل داد و اقدام به ارائه یک فهرست انتخاباتی با عنوان جبهه صدای ملت کرد. حالا در دوازدهمین دوره انتخابات مجلس شورای اسلامی، علی مطهری معتقد است میزان مشارکت می‌تواند در تصمیمات قدرت‌های غربی و شرقی علیه ایران تأثیر داشته باشد به همین دلیل مردم باید بدون در نظر گرفتن حضور یا عدم حضور افراد و جریان‌های سیاسی در انتخابات شرکت کنند.

انتظار این است احزاب که نماینده خود را برای اداره جامعه و نشستن بر کرسی بهارستان نامزد می‌کنند در این زمینه برنامه و راهکار داشته باشند. به اعتقاد برخی کارشناسان اگر نمایندگان احزاب معرفی شوند، بعد از بیان هر موضوع در مجلس شورای اسلامی، بحث را در احزاب که از متخصصان حوزه‌های مختلف در آن حضور و آن را تشکیل داده‌اند مطرح کرده و با بررسی همه جوانب در مجلس اعلام نظر می‌کنند و به این ترتیب احزاب نقشی مهم در پیشرفت کارها و تقویت سرمایه اجتماعی دارد.

در ادامه برای بررسی بهتر نقش احزاب در انتخابات‌های متعدد و همچنین مسأله میزان مشارکت و آثار درصد مشارکت ملت در انتخابات ایران با علی مطهری، به گفت‌وگو نشستیم.

علی مطهری معتقد است میزان مشارکت می‌تواند در تصمیمات قدرت‌های غربی و شرقی علیه ایران تأثیر داشته باشد به همین دلیل مردم باید بدون در نظر گرفتن حضور یا عدم حضور افراد و جریان‌های سیاسی در انتخابات شرکت کنند.

شما به عنوان شخصی که در جایگاه‌های مختلف در کشور نقش داشتید، ترکیب جمهوریت و اسلامیت نظام از لحاظ تئوری و نظری در فضای انتخاباتی را چگونه تحلیل می‌کنید؟ با توجه به شرایطی که کشور دارد شما این مسأله را چگونه می‌بینید؟

این موضوع صرفاً مرتبط با انتخابات نیست و یک موضوع اساسی در کشور است. باید ببینیم که آیا ترکیب جمهوریت با اسلامیت قابل جمع است یا خیر؟ باید ببینیم که این ترکیب و اجتماع را در چه کشوری به کار می‌بریم. از ابتدای پیروزی انقلاب هم این موضوع مطرح بود و عده‌ای در کشور معتقدند بودند که این دو مؤلفه با یکدیگر قابل جمع نیست. آنها می‌گفتند یا جمهوری یا اسلامی و از نظرشان جمع این دو امکان‌پذیر نبود. این مهم در صورتی بود که ما معتقدیم در یک کشوری که اکثریت مردمش مسلمان نباشند و اسلام را قبول نداشته باشند، ترکیب جمهوریت با اسلامی نادرست است و با هم قابل جمع نیستند؛ اما در یک کشوری مثل ایران که اکثریت قاطع مردم مسلمان هستند و اعتقاد به اسلام دارند، این ترکیب قابل تحقق و درست است. ترکیب دو مؤلفه جمهوریت و اسلامی به این معنی است که شکل و قالب

ترکیب دو مؤلفه جمهوریت و اسلامی به این معنی است که شکل و قالب این کشور جمهوری است و این جمهوریت با محتوای اسلامی ارائه می‌شود